

Tilbakemelding på Nkoms høringsutkast for regulering av bredbåndsmarkedet

Vi viser til Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) høringsutkast for regulering av bredbåndsmarkedet, og ønsker å komme med følgende innspill.

Alternative teknologier og reell konkurranse

Det er viktig at reguleringen av bredbåndsmarkedet i Norge reflekterer det teknologiske mangfoldet og den faktiske konkurransesituasjonen i markedet. Spesielt bør det legges større vekt på at **det finnes alternative og konkurransedyktige tilbud til lokal fiberinfrastruktur**, som i praksis kan gi sluttbrukerne valgfrihet og tilstrekkelig kapasitet.

I store deler av landet er **Fast Wireless Access (FWA)** via mobilnett et reelt alternativ til fast bredbånd. Flere operatører har etablert landsdekkende eller regionale nett for slike tjenester, inkludert:

- **Telenor** – med omfattende 4G- og 5G-utbygging og kommersielle FWA-produkter
- **Telia** – som tilbyr trådløst bredbånd gjennom sitt mobilnett, med høy opplevd kapasitet
- **Ice** – som har en unik frekvensportefølje og bygger ut både 4G og 5G for å dekke bredbåndsmål

Dette innebærer at det i mange områder eksisterer **tre uavhengige infrastruktureiere som kan levere bredbåndstjenester**, også uten bruk av fast fibernett. Disse tjenestene har i økende grad kapasitet og stabilitet som møter husholdningers og småbedrifters behov for digital deltakelse, inkludert videostrømming, hjemmekontor og fjernundervisning.

Skulle for eksempel fiber bredbåndet få en hypotetisk pris på 5.000,- for 100 Mbit/s bredbånd, så vil de aller fleste husholdningene i Norge kunne velge alternative teknologier, som FWA eller Internett via personlige mobilabonnement. Vi mener derfor at prisen på fiber bredbånd allerede er markedsregulert og viser at markedet fungerer. En eventuell regulering bør derfor være teknologinøytral og åpning av fibernett bør være frivillig og markedsstyrt.

Det bør heller settes som et krav til netteierne at overskuddet skal refinansieres i videre utbygging til de som ikke har fiber bredbånd i dag, og til forbedring og økt sikring av fiber infrastrukturen. Det er i tillegg satt mål om 1 Gbit/s til husholdningene innen 2030. Dette vil medføre betydelige investeringer for fiber netteierne og en betydelig del av overskuddet vil da gå til en slik oppgradering av fiber nettene og infrastrukturen.

Regulering bør være teknologinøytral

Vi mener at reguleringen bør utformes **teknologinøytralt**, og ikke favorisere én type infrastruktur (som fiber) på bekostning av andre løsninger som også kan oppfylle mål om tilgjengelighet, kapasitet og konkurranse. Et for ensidig fokus på fiber kan føre til overregulering i områder der markedet faktisk fungerer, og hvor sluttbrukerne har flere reelle valgmuligheter.

Det bør vurderes om konkurransen fra mobilnett med FWA bør vektles tyngre i analyser av markedskonsentrasjon og behov for regulering i relevante geografiske områder.

Om åpning av fibernett – behov for balansert og målrettet regulering

Vi ønsker også å kommentere forslaget eller diskusjonen rundt å pålegge eksisterende netteiere å gi tilgang til sin fiberinfrastruktur til andre aktører – såkalt "åpning av fibernett".

Dette er et viktig og komplekst spørsmål som krever nyansering.

På den ene siden vil en åpning av fibernettene kunne:

- Øke konkurransen og dermed presse prisene for sluttbruker
- Gi kundene flere valgmuligheter i områder med kun én fysisk infrastruktur
- Bidra til bedre utnyttelse av allerede etablerte nett

På den andre siden kan en generell påleggelse om tilgang føre til:

- Redusert investeringsvilje blant netteiere som har bygd ut med privat kapital og høy risiko, særlig i distrikter og lavt befolkede områder
- Økt kompleksitet i drift og kundehåndtering, med potensiell negativ effekt på kvalitet og brukeropplevelse
- Lavere marginer som kan svekke vedlikehold, innovasjon og fremtidig utbygging

Dette gjelder spesielt i Norge, hvor fibernettene i stor grad er bygget av private aktører uten statlig finansiering – i motsetning til for eksempel Sverige, hvor det kommunale eierskapet har gjort åpne nett lettere å implementere.

Vi anbefaler derfor:

- At eventuelle reguleringstiltak for åpning av nett **målrettes geografisk** – for eksempel i områder der det **ikke finnes konkurranse fra andre teknologier** (som FWA/mobilnett)
- At det utvikles **kompenserende ordninger** som gjør det fortsatt økonomisk forsvarlig å investere i ny infrastruktur
- At man anerkjenner at i mange områder finnes **tre infrastrukturbaserte alternativer** til bredbånd via fiber, gjennom FWA-tjenester fra Telenor, Telia og Ice

Det er viktig at fremtidig regulering ikke svekker Norges høye tempo for bredbåndsutbygging, som i dag drives i hovedsak av kommersielle aktører.

Avslutning

Vi støtter målet om god konkurranse og høy dekning i bredbåndsmarkedet, men oppfordrer Nkom til å i større grad anerkjenne de teknologiske og kommersielle alternativene som eksisterer til lokal fiberinfrastruktur. En slik tilnærming vil bidra til mer målrettet utbygging og utvikling, og i tillegg stimulere til investeringer i ulike typer nett.

Med vennlig hilsen,
Trond Øvreeide

Vedlegg

---

1. Alternative teknologier gir reell konkurranse

Det er viktig at reguleringen i større grad anerkjenner **eksistensen av konkurransedyktige alternativer til lokal fiberinfrastruktur**, særlig gjennom mobilnett og trådløse bredbåndsløsninger (FWA – Fixed Wireless Access). Per i dag kan sluttbrukere i mange områder velge mellom:

- **Telenor** – tilbyr trådløst bredbånd via 4G/5G
- **Telia** – tilbyr FWA over sitt mobilnett, inkludert i distriktene
- **Ice** – tilbyr konkurransedyktige FWA-løsninger og bygger ut 5G

Dette innebærer at det i praksis eksisterer **tre infrastrukturbaserte alternativer**, noe som i mange geografiske områder gir både valgfrihet og fungerende markedskonkurranse – også uten fibertilgang.

---

2. Men: Det finnes også gode alternativer dersom fiber er for dyrt

Selv om fiber er en god investering, finnes det situasjoner der **kostnaden blir for høy**, særlig ved graving i spredtbygde områder uten støtteordninger. I slike tilfeller er det viktig at både regulator og forbrukere er klar over at **FWA og mobilnettet gir brukbare alternativer**:

Teknologi	Typisk ned-/opplastning	Månedspris (ca)	Kommentar
Fiber	500–1000 Mbps symmetrisk	600–900 kr	Høy hastighet og stabilitet
FWA 5G (Telia)	100–300 Mbps ned / 30–50 Mbps opp	499–699 kr	God nok til hjemmekontor og strømming
FWA (Ice)	50–200 Mbps	399–699 kr	Økende dekning
Telenor 5G Bredbånd	100–500 Mbps	599–799 kr	Tilgjengelig der fiber mangler

Sluttbrukere kan dermed velge **teknologi basert på behov og økonomi**, noe som svekker argumentet for at fiber er «monopol-liknende» eller eneste levedyktige løsning.

---

3. Regulering bør ta hensyn til mangfoldet i markedet

Vi mener at Nkoms reguleringsregime bør:

- Være **teknologinøytralt**
  - Ta hensyn til **konkurransen fra FWA og mobilnett**
  - Ikke overregulere fiberaktører i områder der konkurransen allerede fungerer
-

Konklusjon

Fiber er en langsiktig og verdifull investering, men det er viktig at Nkom også **erkjenner eksistensen av sterke alternative teknologier** som dekker befolkningens behov. Reguleringen bør derfor være mer nyansert, teknologinøytral og basert på faktisk brukeropplevd konkurranse.

1. Prisnivået

Typisk pris for fiberbredbånd i Norge (per 2025):

- 500–1000 Mbps: ca **600–900 kr/måned**
- Inkluderer gjerne TV/strømmetjeneste og kundeservice

Dette er **omtrent på linje** med eller lavere enn i andre høyinntektsland som Sverige, Danmark og Tyskland.

2. Sammenlignet med andre faste utgifter:

Tjeneste	Typisk kostnad/mnd	Kommentar
Fiberbredbånd	600–900 kr	Deles av hele husstanden
Mobilabonnement	300–500 kr/person	Ofte lavere datakapasitet
Strøm (2024 snitt)	1 200–2 000 kr	Varierer med forbruk og region
Forsikringer (innbo)	200–400 kr	Avhenger av dekning og bosted
Basis TV pakke	550 – 650 kr	Deles av hele husstanden
Strømmetjenester	150–500 kr	Netflix, HBO, Viaplay etc.

Fiberbredbånd gir altså **mest verdi per krone** blant de fleste faste tjenester.

Konklusjon:

Fiberbredbånd er **ikke dyrt i norsk sammenheng**, verken absolutt eller relativt. Det er en høykapasitets, fremtidsrettet tjeneste som leverer stor verdi, særlig sammenlignet med andre månedlige utgifter i en norsk husholdning. I tillegg finnes det gode **alternativer (FWA, mobil)** for dem som ønsker lavere pris eller enklere installasjon.

Det er tjenestene og innholdet som koster relativt mye i faste utgifter for husholdningene ift. infrastrukturen (fiber) som må bygges, driftes, viderutvikles (oppgraderes) og vedlikeholdes. Det er også et krav at infrastrukturen skal fungere i krig, krise og fredstid. Beredskapen som kreves for dette er samfunnsnyttig, men også kostbart, men nødvendig å ivareta for operatørene.

---

1. Sammenlignet med norsk kostnadsnivå

Norge har et av verdens høyeste prisnivåer (blant topp 5 globalt), men fiberpriser ligger **godt innenfor normalen** sammenlignet med andre faste utgifter:

Tjeneste eller vare	Typisk månedlig kostnad
Strøm (normal husholdning)	1 000–2 000 kr
Mobilabonnement	300–600 kr
TV/strømmetjenester	150–400 kr
Fiberbredbånd (500–1000 Mbps)	500–900 kr

Gitt at fiber gir **høyhastighets internett til hele husstanden**, er verdien betydelig i forhold til prisen.

---

2. Sammenlignet med andre land

Ifølge internasjonale undersøkelser (f.eks. OECD og Cable.co.uk):

- **Norge ligger midt på treet** i Europa på pris per Mbps, men med **høy kvalitet og dekning**
  - Norske fiberabonnement gir **symmetriske hastigheter og få databegrensninger**, noe som ikke er standard i mange land
  - Fibernettet er ofte **privateid og markedsdrevet**, noe som har presset prisene konkurransedyktig
-

Konklusjon:

Fiberbredbånd i Norge er ikke dyrt, og er faktisk **kostnadseffektivt sammenlignet med andre faste utgifter** og internasjonale standarder – spesielt når man vurderer kvalitet, kapasitet, og levetid.